

Het beleidsplan 2025-2030 van de
Oudheidkundige Vereniging en Museum Bleiswijk
(OVMB)

Versie 25-03-2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Doelstellingen
3. De bestaande situatie
 - 3.1. De vereniging OVMB
 - 3.2. Accommodatie
 - 3.3. Bestuur en vrijwilligers
 - 3.4. Deskundigheid
 - 3.5. Inkomsten en uitgaven
 - 3.6. ANBI-status
 - 3.7. Collecties
 - 3.8. Ledenaantal
4. Het managen van de vereniging
 - 4.1. Activiteiten
 - 4.2. Werkgroepen
 - 4.3. Huisvesting en veiligheid
 - 4.4. Automatisering
 - 4.5. Website en Facebook
 - 4.6. Financiën
5. Externe relaties
 - 5.1. Historische verenigingen
 - 5.2. Samenwerkingsverbanden
 - 5.3. Open monumentendag
 - 5.4. Museumplatform Zuid-Holland
6. Collectie
 - 6.1. Beschrijving en registratie
7. Het publiek
 - 7.1. Presentatie van de collectie
 - 7.2. Educatieve taken
 - 7.3. Publicaties
 - 7.3.1. "Blesewic"
 - 7.3.2. Nieuwsbrief,
 - 7.3.3. Eenmalige uitgaven
8. Historische omgeving
9. Slotwoord

1. Inleiding

De termijn van het huidige beleidsplan van OMVB loopt tot 2025, daarom heeft het bestuur een nieuw beleidsplan opgesteld. Hierin zal het beleid vanaf 2025 tot 2030 worden getoetst aan de eerder geformuleerde doelstellingen en zal nieuw beleid voor de komende vijf jaar worden vastgesteld met de nieuw geformuleerde doelstellingen als uitgangspunt. Een aantal uitgangspunten van beleid uit het vorige beleidsplan is niet gehaald. Een aantal zaken is niet afgerond.

Na een analyse van de huidige situatie worden, per hoofdstuk, de afspraken en verrichtingen in het verleden getoetst aan de gehanteerde beleidsuitgangspunten. Waar nodig worden nieuwe beleidsuitgangspunten geformuleerd en worden de toekomstmogelijkheden verkend.

Het bestuur heeft niet het voornemen om in de toekomst over te gaan tot een aanvraag voor opname in het Museumregister. Om voor registratie in aanmerking te komen moet OVMB voldoen aan een aantal basiseisen. Op het punt van basiseisen rond de klimaateisen van een museum en de opslag kunnen wij in de huidige huisvesting niet aan deze eisen voldoen.

2. Doelstellingen

Het beleidsplan van de OVMB is toegespitst op de doelstellingen zoals zij bij de statutenwijziging van 2002 zijn verwoord:

1. het beoefenen van de geschiedenis en de kennis van volksgebruiken en folklore, in de ruimste zin van het woord, om daarmee het belang van het verleden voor het heden en de toekomst aan te tonen, gericht op Bleiswijk en omgeving;
2. het opsporen en catalogiseren van voorwerpen en documentatiemateriaal, betrekking hebbende op het onder 1 genoemde;
3. het in stand houden van een historisch museum. Dit museum is een permanente instelling ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegang voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen;
4. het ijveren voor het behoud van het eigen karakter van de voormalige gemeente Bleiswijk, van zowel het landschap als de gebouwen en monumenten.

3. De bestaande situatie

In dit hoofdstuk worden, per onderwerp, de sterke en zwakke punten van de OVMB genoemd.

3.1 De vereniging OVMB

De Oudheidkundige Vereniging Bleiswijk werd op 23 januari 1984 opgericht. Enige tijd hierna, op 22 februari 1986 werd de oudheidkamer officieel geopend door Mw. H. H. Haitsma-Schuijer in het pand Dorpsstraat 89. Op dat moment had Bleiswijk een plaats waar historische voorwerpen en archiefmateriaal konden worden bewaard, geïnteriseerd en tentoongesteld. Vanaf deze tijd is ook het unieke fotoarchief ontstaan. Bij het evalueren van het eerste meerjarenplan bleek dat de bestaande museumfunctie niet in de statuten waren vermeld. In 2002 vond een wijziging van de statuten plaats, waarin de doelstellingen van de vereniging duidelijker worden geformuleerd en de museumfunctie expliciet wordt genoemd. Sindsdien beschikt Bleiswijk over een goed beschreven cultuurhistorisch museum.

De leden van de vereniging ontvangen indien mogelijk twee keer per jaar een periodiek, "Blesewic" genaamd. Hierin wordt de historie van Bleiswijk in de ruimste zin, artikelsgewijs, beschreven. Naast deze periodiek brengt het bestuur de leden op de hoogte van de lopende activiteiten van de vereniging in een nieuwsbrief welke viermaal per jaar verschijnt.

Het museum is geopend:

- Wekelijks op maandagavond, woensdagmiddag en elke eerste en derde zaterdagmiddag van de maand.
- Op bijzondere dagen, zoals Koningsdag, Braderie, Open Monumentendag en Kerstmarkt.

- Op afspraak kunnen er ook groepen, zoals families, verenigingen en bedrijven, ontvangen en rondgeleid worden.
- Tevens is er het “reizend” museum, een activiteit in “de Leeuwerik”.

3.2 Accommodatie

OVMB is sinds 1 december 2023 gehuisvest in een oude timmermanswerkplaats gebouwd in de 17e eeuw, Dorpsstraat 73a te Bleiswijk en beschikt daar over een tentoonstellingsruimte annex werkplek en een kleine depotruimte voor opslag van de collecties. Deze ruimtes worden door familie van de Berg aan OVMB verhuurd. Voor de huisvestingskosten ontvangt de OVMB jaarlijks subsidie van de gemeente.

3.3 Bestuur en vrijwilligers

Het bestuur bestaat begin 2025 uit 5 leden, en is als volgt samengesteld:

Frans Ammerlaan	voorzitter
Theo de Korte	secretaris.
Jos van Vliet	penningmeester
Henri Groenendaal	lid
Tonnie Oosterlaan	lid

Het bestuur dient volgens de statuten te bestaan uit een oneven aantal van tenminste drie en ten hoogste zeven leden van de vereniging die door de Algemene Vergadering worden benoemd. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van 3 jaar en kan maximaal 1 keer met een periode van 3 jaar worden verlengd. Er is voor de bestuursleden een schema van aftreden.

Onderwerpen als AVG, WBTR zijn onder behandeling in het bestuur.

Tevens zijn er 15 tot 20 vrijwilligers, welke actief zijn met onder andere de bemensing van het museum, onderzoek, inrichting van het museum, documentatie, archivering en andere werkzaamheden voor OVMB.

3.4 Deskundigheid

Over het algemeen is er voldoende deskundigheid in het bestuur, vrijwilligers en enkele personen daarbuiten aanwezig. Hierbij wordt gedacht aan:

Kennis van de historie van Bleiswijk en omgeving:	ruim aanwezig
Genealogie:	aanwezig
Archeologie:	niet aanwezig
Archiefvaardigheid:	aanwezig
Vaardigheid opzetten tentoonstellingen:	aanwezig
Automatisering:	beperkt aanwezig

De vereniging beschikt over een beperkte bibliotheek waarin een aantal onderwerpen uitvoerig kan worden geraadpleegd. De meeste literatuur heeft betrekking op historische voorwerpen waaronder archeologische vondsten.

Het opzetten van zelf-werkzame werkgroepen is in gang gezet.

Het bestuur kan beschikken over de grote expertise van het Erfgoedhuis Zuid-Holland in Delft en het Stadsarchief Rotterdam (SAR). Tevens maakt het gebruik van de ervaringen van andere historische verenigingen.

3.5 Inkomsten en uitgaven

De vereniging beschikt over verschillende bronnen van inkomsten:

- Subsidie voor de huisvestingskosten van het museum.
- Contributie van de leden (€ 20,00 per persoon per jaar)
- Giften en donaties

- Inkomsten uit de losse verkoop van foto's, het periodiek "Blesewic" en historische uitgaven.

De uitgaven bestaan naast de huur van de timmermanswerkplaats en met bijbehorende opslagruimte o.a. uit:

- Het drukken van de periodiek "Blesewic".
- Verzekeringspremies
- Materiaalkosten
- Abonnementen, Contributies
- Automatiseringskosten
- Bestuurskosten
- Vrijwilligerskosten
- Website
- Kosten voor collectie-software
- Kosten voor digitalisering van o.a. films

De vereniging en het museum draaien op vrijwilligers en er worden aan de vrijwilligers geen vergoedingen betaald.

3.6 ANBI-status

Met ingang van 1 januari 2008 is OVMB erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Deze instellingen zijn volledig vrijgesteld van schenkbelasting en erfbelasting. De ANBI-status betekend voor leden en donateurs die een bijdrage of gift doen onder bepaalde voorwaarden voor 125% aftrekbaar zijn.

3.7 Collecties

De kerncollectie bestaat uit deelcollecties die voldoen aan de doelstellingen van het museum. De volgende deelcollecties worden onderscheiden:

- Historisch archief
- Historische artefacten
- Archeologische objecten
- Thematische verzamelingen
- Schaalmodellen

Het grootste deel van de collecties bestaat uit schenkingen van het publiek. Het beleid voor de aangeboden items is daarbij, dat de items relevant moeten zijn voor Bleiswijk. In geval van onduidelijkheid kunnen we het onder voorwaarde aanvaarden dat als het toch niet past het teruggaat of we zoeken zelf een relevante bestemming.

Overige aanwinsten worden opgebouwd door bewuste aankopen van het bestuur.

Bij de collectiebeschrijving in de achterliggende periode is de meeste aandacht besteed aan het historisch archief. Met name het fotoarchief is gedeeltelijk beschreven en gedigitaliseerd.

De andere deelverzamelingen zijn slechts genoteerd en gedeeltelijk ontsloten. Aan verdere ontsluiting wordt gewerkt.

3.8 Ledenaantal

Het aantal leden stijgt de laatste jaren wat. Het aantal actieve leden neemt ook wat toe.

Door perspublicaties, onze bijdrage aan de pagina "Heden & Verleden" in de Heraut, berichten op Facebook e.d. willen we de belangstelling voor het werk van de OVMB te vergroten. Door meer belangstelling voor het werk van OVMB proberen we meer bezoekers in het museum te verwelkomen en een toename van het aantal leden. De reacties op de periodieken en publicaties zijn overwegend positief. De vraag naar informatie neemt steeds meer toe.

4 Het managen van de vereniging

4.1 Activiteiten

De vereniging houdt zich o.a. bezig met:

- Collectiebeheer: o.a. bibliotheek, landkaarten, fotoarchief, filmarchief
- Publicaties: de "Blesewic", de nieuwsbrief en eventuele speciale uitgaven.
- Het inrichten van tentoonstellingen in de expositieruimte.
- Oral History, een verzamelterm voor het vastleggen van verhalen van inwoners over vroeger.
- Het opzetten van educatieve projecten: o.a. voor scholen.
- Het beheer van een website: www.ovmb.nl.
- Het beheer van een Facebookpagina: OVMB
- Artikelen aanleveren aan de plaatselijk pers

4.2 Werkgroepen

Het bestuur stimuleert en ondersteunt werkgroepjes zoals: gegevensinvoer, foto- en filmarchief, technische ondersteuning, beschrijven van foto's, redactie Blesewic, restauratie voorwerpen of bijvoorbeeld het doen verschijnen van een grote publicatie.

4.3 Huisvesting en veiligheid

De OVMB beschikt over een eigen huisvesting. De huisvesting bestaat uit een kleine tentoonstellings- annex werkruimte en een onverwarmd depot. Het geheel houten gebouw is brandgevaarlijk en daaromtrent zijn veiligheidsmaatregelen van kracht.

4.4 Automatisering

De automatisering is naar de huidige maatstaven nog onvoldoende. In 2025 zal er nieuwe collectiesoftware worden aangeschaft zodat we het beheer, inzicht en tonen van collectie en informatie daarover kunnen verbeteren.

Er is aandacht nodig voor het netwerk, de back up mogelijkheden, aanvullende investeringen zullen de komende jaren nodig zijn. We beschikken niet over een glasvezelaansluiting, deze komt er niet.

4.5 Financiën

Het grootste deel van de uitgaven bestaan uit de huisvestingskosten van het museum en daar staat de subsidie van de gemeente Lansingerland als het grootste deel van de inkomsten tegenover. Met de gemeente Lansingerland was er t/m 2023 een huurovereenkomst en ontvingen we t/m 2022 een jaarlijkse exploitatiebijdrage waarvan het bedrag gelijk was aan de huisvestingskosten. Vanaf 2023 moeten we jaarlijks subsidie aanvragen voor onze huisvestingskosten. De hoogte van de subsidietoekenning is geen zekerheid maar afhankelijk van gemeentelijk beleid. Dit gewijzigde beleid heeft tot gevolg gehad dat er vanaf 2023 de huisvestingskosten hoger zijn dan subsidie die we daarvoor ontvangen.

Voor het bestuur is dit negatieve verschil een aandachtspunt dat dit verschil niet te groot wordt. Het is daarom van belang dat de gemeenteraad steeds weer overtuigd moet worden dat de door gemeente te vertrekken subsidie noodzakelijk is voor het in stand houden van een cultuur-historisch museum in Lansingerland.

De inkomsten en uitgaven moeten jaarlijks en ook in de toekomst in evenwicht zijn. Omdat de overige inkomsten en uitgaven die geen verband houden met de huisvesting maar een beperkt gedeelte van de exploitatie zijn vraagt het evenwicht tussen inkomsten en uitgaven steeds aandacht van het bestuur.

Getracht moet worden om de inkomsten bestaande uit hoofdzakelijk contributies, giften en donaties structureel op een voldoende peil te houden. OVMB moet daarvoor een aantrekkelijke inspirerende vereniging en museum zijn, zodat we daardoor meer leden krijgen en er regelmatig giften en donaties worden ontvangen.

Om inspirerende en aantrekkelijk te zijn moeten er daarvoor soms ook noodzakelijke investeringen worden gedaan en kosten worden gemaakt om met de tijd mee te kunnen gaan de juiste kwaliteit te kunnen bieden.

Het is wenselijk om de financiële consequenties in een meerjarenbegroting zichtbaar te maken, echter doordat de hoogte van de jaarlijkse subsidie onzeker is, maakt dat het moeilijk om een reële prognose te maken.

Het bestuur van de vereniging is meerjarige financiële verplichtingen aangegaan. De OVMB heeft een huurovereenkomst voor de huur van de ruimtes aan de Dorpsstraat 73A afgesloten voor de duur van 3 jaar ingaande 1 juni 2023 en loopt tot 31 mei 2026. De opzegtermijn van de huurovereenkomst is 1 jaar. De jaarlijkse huisvestingskosten van het museum bedragen ca. € 19.000. Aangezien de noodzakelijke subsidie voor de huisvesting geen zekerheid is, is voor het risico wat het bestuur loopt een buffer bij het eigen vermogen noodzakelijk.

5 Externe relaties

5.1 Historische verenigingen

In 2008 werd de Stichting Historisch Belang Lansingerland (SHBL) opgericht met het doel te komen tot een bredere samenwerking tussen de drie bestaande historische verenigingen binnen Lansingerland. De 3 historische verenigingen hebben in 2024 besloten deze Stichting op te heffen. De samenwerking wordt echter wel voortgezet onder de naam: Historisch Belang Lansingerland. Er is afgesproken dat de 3 historische verenigingen 2 tot 3 maal per jaar overleg zullen hebben over activiteiten die de 3 historische verenigingen gezamenlijk organiseren in Lansingerland en om kennis met elkaar te delen. Vanuit dit gezamenlijk overleg zullen er ook contacten worden onderhouden met de afdeling cultuur van de gemeente en de wethouder cultuur.

5.2 Samenwerkingsverbanden

Met de Bibliotheek Oostland, het Stadsarchief Rotterdam, Historisch Belang Lansingerland, waarbij zijn aangesloten de Oudheidkundige Vereniging en Museum Bleiswijk, Historische Vereniging "Den Berchsen Hoeck" en de "Historische Vereniging Berkel en Rodenrijs" is in 2012 een samenwerkingsconvenant afgesloten. Dit convenant had de volgende doelstellingen:

- Informatie over en bronnen van de lokale historie van de gemeente Lansingerland beschikbaar te stellen aan de leden en bezoekers van de bibliotheek en andere geïnteresseerden.
- Het opzetten van educatieve programma's.
- Het inrichten van Informatie Punten (HIP)
- De deelname aan De Cultuurtrein, onderdeel van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit

De afgelopen jaren is hierover geen overleg meer geweest en is er geen invulling aan gegeven. De komende jaren zal door overleg met de 2 andere historische verenigingen hier weer invulling aan gegeven gaan worden.

5.3 Open Monumentendag

Nederland Monumentenland organiseert de jaarlijkse Open Monumentendag tijdens het tweede weekend van september. Het Comité Open Monumentendag Lansingerland wordt gecoördineerd vanuit de OVMB. Binnen dit comité werken de drie historische verenigingen van Lansingerland samen met vertegenwoordigers van o.a. de kerken en eigenaren van monumenten.

5.4 Museumplatform Zuid-Holland

OVMB is aangesloten bij het Museumplatform Zuid-Holland. Dit platform is er voor musea en historische verenigingen in Zuid-Holland die behoefte hebben aan uitwisseling van expertise en informatie, die in hun netwerk collega's willen ontmoeten en voor musea en andere erfgoedinstellingen die inspiratie en kort advies van het Erfgoedhuis Zuid-Holland wensen.

6 De collectie

6.1 Beschrijving en registratie

OVMB heeft zich ten doel gesteld het vormen van collecties betreffende de historie van Bleiswijk en directe omgeving.

Het informatie en collectieplan bestaat onder meer uit de volgende onderdelen:

- Collectievorming
- Doel van de collectievorming
- Verzamelgebied
- Collectiebeschrijving
- Collectie registratie en -documentatie
- Behoud, beheer en ontsluiting van de collectie

7 Het publiek

7.1 Presentatie van de collectie

- De presentatie van de collectie vindt plaats op de volgende manieren: Tentoonstellingen, publicaties, lezingen, rondleidingen, website en facebook.
- Op bijzondere dagen, zoals Koningsdag, Braderie, Open Monumentendag en Kerstmarkt, bezoeken veel inwoners uit Bleiswijk het museum. Op deze dagen presenteren we onze collectie, maar nog belangrijker, geven we deze dagen bekendheid van de OVMB en het museum. Deze dagen zijn bieden een ideale kans om meer inwoners enthousiast te maken voor de OVMB en lid of donateur, of dat zij een gift geven bij hun bezoek.

7.2 Educatieve taken

Behalve het verzamelen, bewaren en inventariseren van historische artefacten heeft de OVMB de taak om informatie omtrent de geschiedenis aan groepen in de samenleving over te brengen. Hiertoe is er de wens om te komen tot een vast programma voor scholen en groepsbezoeken. De doelstelling blijft dat roepen leerlingen van de basisscholen uit Bleiswijk het museum bezoeken.

7.3 Publicaties

7.3.1 "Blesewic"

De inhoud van de "Blesewic" heeft een directe relatie met de geschiedenis van Bleiswijk en omgeving en haar inwoners. Deze uitgave verschijnt twee keer per jaar.

7.3.2 Nieuwsbrief

De leden van de OVMB ontvangen viermaal per jaar de nieuwsbrief. Hierin worden ze op de hoogte gehouden van de beslissingen van het bestuur, gebeurtenissen rond het museum, giften en aankopen voor het museum.

7.3.3 Eenmalige uitgaven

Eenmalige uitgaven in woord en beeld worden gerealiseerd wanneer daartoe aanleiding ontstaat.

8 Historische omgeving

OVMB maakt zich sterk voor de bescherming en zo mogelijk instandhouding van gebouwen en landschappen die een bijdrage leveren aan de cultuurhistorische identiteit van het dorp en zal hiertoe gevraagd en ongevraagd advies geven, alleen of samen met Historisch Belang Lansingerland.

9 Slotwoord

De doelstellingen van de OVMB staan verwoord op pagina 2 van dit beleidsplan. Deze doelstellingen en alles wat in dit beleidsplan is verwoord moet samen worden gerealiseerd. Een vereniging wordt gevormd door leden, bestuur en actieve vrijwilligers. De OVMB bestaande uit de oudheidkundige vereniging en het museum komt tot bloei als het actief midden in de Bleiswijkse gemeenschap staat. De OVMB moet herkenbaar zijn en van zich laten horen in de lokale media. De OVMB moet daarvoor actief ook verbinding en samenwerking zoeken en aangaan met andere verenigingen en organisaties om onderdeel te zijn van de Bleiswijkse gemeenschap.